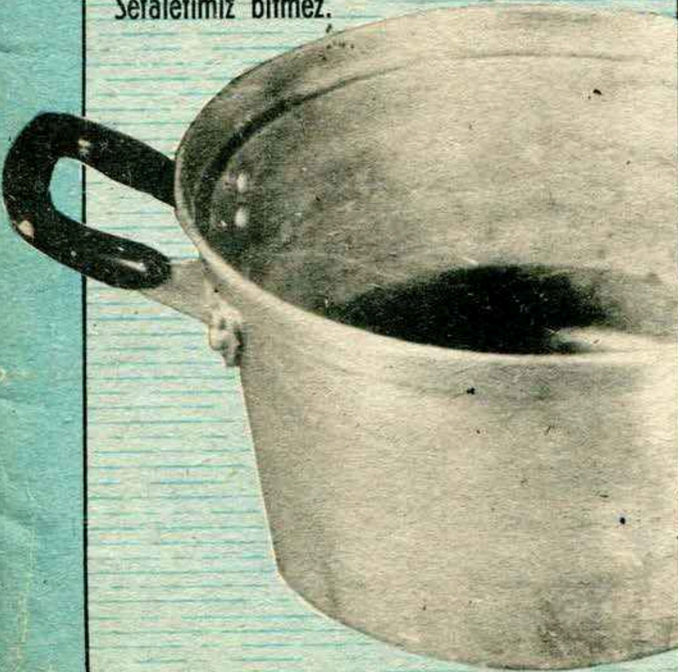
KADINLARIN SESİ

eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

SAYI:56 • YIL:5 20 TL AYLIK DERGİ MART 1980

Elindeki şu boş tencere
Dolar mı kendi kendine
Eğer razı olursan sen
Kendi kötü kaderine
Boşa didinmek fayda vermez
Her geçen gün daha beter dünden
Kaldırmazsak başlarımızı
Sefaletimiz bitmez.

gül düşün

ŞIRF BİŞEY ALMAYA KALKIP, KUYRUĞA GİRMESİNLER DİYE MİLLETİN CEBİNDEKİ BÜTÜN PARAYI TIRTIKLADIK...ÖTEKİ KUYRUKLAR AZALDI DA... BU DURMADAN BÜYÜYEN KUYRUK NEYİN NESİ KAŞAROĞLUCULUM...
100 GÜN KUYRUĞU SAYIN DEMİREL...100'CÜ GÜNÜ BEKLİYORUZ...
T.R.T
ORHAN ERGÜN

Bir zeytin ve 8 toz şeker, hepsi 5 gram geldi borcunuz kırk Lira...

ANLAŞTIK... SEN ANARŞİYİ HALLET... EKONOMİYİ BİZ DÜZELTİRİZ...
ÇİMENTO
YAĞ
ORHAN+İLBAN

ZAM
İNSANLAR BİR ZAMANLAR TAŞDAN, TAHTADAN EVLERDE OTURURMUŞ SONRA DEMİREL DİYE BİR CANAVAR GELMİŞ
FETHİ

BU GÖRDÜĞÜNÜZ BİRZAMANLAR YENİRDİ...
ZEYTİN
SÜT
SUCUK
PEYNİR
FETHİ

Hadi beyler... İş yok... üretimi durduruyoruz kusura bakmayın...
TARİŞ FABRİKASI
TARİŞ FABRİKASI
Hadi tosuncuklarım geçin içeri... işler gecikmesin...

KADINLARIN SESİ

KADINLARIN SESİ
SAYI : 56
MART 1980

ARKA KAPAK : Alışveriş Yapan (B. BRECHT'in 1934-38 yılları arasında yazdığı bir şiir.)

Sahibi : Bakiye Beria Onger / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Berin Uyar / Adres : Babıali Cad. Tasvire Han Kat : 2 No : 26 Cağaloğlu-İstanbul-Türkiye / Abone Koşulları : Yurt İçi 1 Yıllık : 240 TL., 6 Aylık : 120 TL. / Yurt Dışı : 1 Yıllık : 30 DM / Dizgi : Süslü Mat. Koll. Şti. / Baskı : Maden-İş Ofset Tesisleri / Türkiye Dağıtımı : Temel Dağıtım / Posta Çeki Hesap No : 110906 / Banka Hesap Numarası : Yapı ve Kredi Bankası Çemberlitaş Şubesi : 1890/09 Fiyatı : 20 TL. Son Baskı Tarihi : 6 Mart 1980

Sofradan eli kaldıranlar
öğretiyorlar kanaat etmeyi
hep bana hep bana, diyenler
bu kez istiyorlar özveri.
Tıka basa yiyenler
gelecek güzel günlerden
söz ediyorlar açlara,
Uçuruma götürenler ülkeyi
diyorlar, yönetmek çok zor,
sıradan insanlar yapamaz bu işi.

MERHABA !

Dostlar.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlarının savaşım gününü 70 kez kutluyoruz. Beraber bir düşünelim, neler değişti bu yetmiş yılda? Hani derler ki «böyle gelmiş, böyle gider». Bu söz neredeyse dünyamız kadar eski. Ama yanlış bir söz.

Son 70 yılda bile aklımızın alamayacağı kadar çok şey değişti.

Dünyamızın önemli bir bölümünde, milyonlarca insan, milyonlarca kadın açlık, işsizlik korkusu olmadan yaşıyor artık. Sosyalizm insanı insan yaptı. Ve bu 70 yılda sosyalizm, kapitalizme her alanda üstün geldi. Bu ülkelerde kadınlar her alanda erkeklerle eşit hale geldiler, saygınlık kazandılar.

Kapitalist ülkelerde ise savaşım sürüyor. Kadınlar işçi sınıfının yanıbaşında zorlu savaşlardan geçerek durumlarını biraz daha düzelttiler. Ama hâlâ sömürülüyorlar.

Dostlar,

Peki, ülkemizde bu 70 yılda neler oldu? Ülkemize dört bir yandan saldıran emperyalistleri halkımız geri püskürttü. Bağımsızlığını kazandı. Ama sonra ne oldu? Sonra yine doluştular ülkemize size yardım edeceğiz diye. Ülkemize illetlerin başı kapitalizmi getirdiler. Kapitalist dünyaya dört koldan yine bağlandık. Sonuç ne oldu?

Sonucu başta Demirel olmak üzere tüm burjuva politikacılarının ağzından dinleyelim. Dün «gelişiyoruz, nurlu ufuklara gidiyoruz» diyerek halkımızı kandıran Demirel artık «batıyoruz» diyor. Gerçekten ülkemiz ekonomisi iflas etti. Petrol yok, elektrik yok, gübre yok, döviz yok, yağ yok, çay yok, ampul yok, para yok, iş yok, yok, yok.

Ama Demirel'in saklamaya çalıştığı şu ki; batan Türkiye değil, bu düzendir. Kapitalizmdir.

Burjuva politikacıları yalan söylüyor. Radyo, televizyon yalan söylüyor. Bu gerçekleri ört bas etmek için «anarşi» tezgahlıyorlar. Sonra da anarşiyi önleyeceğiz diye, demokratik haklarımıza saldırıyorlar. Ülkemizi batıran onlardır. Kurtaracağız diye de demokrasiye son vermek istiyorlar. İşte gerçek budur.

Dostlar,

Halkımız, ülkemiz acılıdır. Emperyalizme, NATO'ya daha sıkı bağlandık. İlaca, gübreye, çocuklarımız için harcanacak para şimdi silahlara gidiyor. Ülkemiz yeni bir saldırı paktının ocağının içine çekilmek isteniyor. İlkokul çocuklarının gencecik beyinlerine «savaş» düşüncesi, militarizm yerleştirilmek isteniyor.

Fiyat artışları akıl almaz oldu. Pazardan eve boş filelerle dönüyoruz. Bir metre patiska bez alamaz olduk. Evlerde aç-

26 OCAK İZMİR MİTİNGİ

lıktan guruldayan midelerle soğuktan titriyoruz. Hasta oluruz diye ödümüz kopuyor. Doktora, ilaca parayı nereden buluruz. Ev kirasını bile nasıl ödeyeceğimizi bilemiyoruz. Hal böyleyken bir de fabrikalardan işçi atıyorlar. Yaşamayın demek istiyorlar bize. Yaşamak isteyen, bunun için çalışmak isteyenlere ise düşmana saldırır gibi saldırıyorlar. İşte işi ve ekmeği için direnen Tariş işçileri ve onlara yapılanlar.

Ne istiyoruz; Savaş değil barış istiyoruz,

Silah değil, fabrika, okul, kreş istiyoruz,

İş, toprak, ekmek, demokrasi, özgürlük istiyoruz.

Bu uğurda savaşım da insanca yaşama savaşımıdır. Bu da haklı savaşımdır.

Ne korkakça sürünmek, ne akılsızca maceralara sürüklenmek. Yolumuz işçi sınıfının yoludur. Görevimiz bu istemlerimiz doğrultusunda, yığınların içinde, bıkmadan, gösterişe kapılmadan, bin kat enerji ile çalışmayı götürmektir.

Çarşıda, pazarda, mahallede, fabrikada, kadınların direnişi, eylemleri artıyor. Daha da yükselmelidir.

Kadınların savaşımının 70. Yılında bütün kadınlarımızı barışı, ülkemizin bağımsızlığını, demokrasiyi korumaya çağırıyoruz. Faşist dayatmalara, özgürlüklerimizin zorbaca elimizden alınmasına karşı, iş, ekmek, toprak için ve aşağılanmaya son vermek için direnmeliyiz.

DEMOKRATİK BASIN SUSTURULMAK İSTENİYOR...

● POLİTİKA GAZETESİ KAPATILDI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 18 Şubat akşamı Politika gazetesini kapattı. Politika gazetesi halkın gözü, kulağı idi. Politika gazetesi, televizyon ve radyonun yaptığı yalan ve kasıtlı yayının karşısında işçilere, emekçilere gerçekleri iletmek, çıkış yolunu duyurmak gibi önemli bir görevi üstlenmişti.

MHP, ÜGD gibi faşist odakların eylemlerini belgelerle sergileyen, Afganistan olaylarını doğru bir yorumla verebilen, Demirellerin, Özalların dayatmak istedikleri açlık pakedi ve baskı yasalarının halkımıza neler getireceğini açıklayan, halkımıza bunalımdan çıkış yolunu korkusuzca ve tüm açıklığıyla gösteren tek gazete Politika gazetesidir. Şimdi yapılmak istenen bu gazeteyi kapatarak, demokratik basın üzerinde baskıları arttırarak halkın olayların gerçek yüzünü görememesini sağlamak, boyalı basın, TV ve radyo kanalıyla gerçekleri çarpıtmak, yalanlarla halkın kafasını karıştırmaktır.

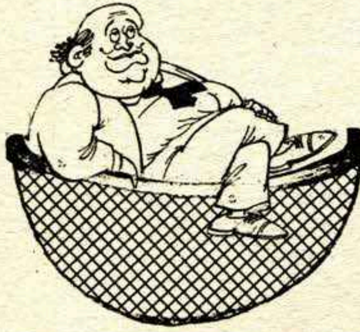
Politika Gazetesi üzerine konan yasağın derhal kaldırılmasını istiyor, basın özgürlüğüne indirilmiş bu ağır darbeyi şiddetle protesto ediyoruz.

DİSK GENEL GREV KARARI ALDI

31 Ocak - 1 Şubat 1980 tarihlerinde Ören'de toplanan DİSK Yönetim, Yürütme, Onur ve Denetim Kurulları ve Bölge Temsilcileriyle DİSK'e üye sendikaların yürütme kurulları yaptıkları ortak toplantıda dünyanın ve ülkemizin içinde bulunduğu koşulları görüşerek, işçi sınıfı ve emekçi halk üzerinde giderek yoğunlaşan politik ve ekonomik saldırılar ve baskılar karşısında Genel ve bölgesel çapta grevler yapma kararı aldı.

Daha sonra İzmir'de Tariş İşçilerini, Antalya'da ise Antbirlik işçilerini desteklemek amacıyla çeşitli aralarla iş durdurma eylemleri yapıldı.

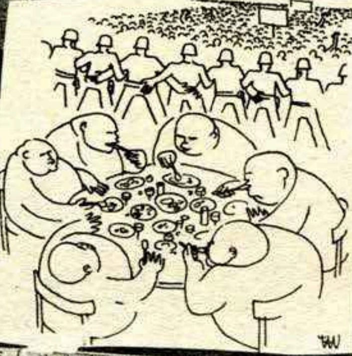
'vah vah... zamlardan pek de etkilenmişler!'

Büyük devalüasyon!

Türk lirasının değeri yarı yarıya düşürüldü 1 dolar 70 lira oldu

Demirel "Öhö...öhö !.." dedi

Sabah karanlığında vilayetin önünde toplanıp, vapur zamlarını protesto ettiler

Et ve Balık Kurumu da yüzde 100 zam yaptı!

DEMİREL: «AP, hizmetlerinin en büyüğünü geçen 60-70 gün içinde yapmıştır»

Zam ve devalüasyonun ülkeyi ferahlatacağını ileri süren...

Demirel "Halk zamlardan şikâyetci olmayacaktır!" dedi

Demirel: «Yoklukları kaldırmak için önlem aldık»

"İğneden ipliğe..."derken iğne ve ipliğe de zam geldi

Kuru soğan 30 ıspanak 50 lira oldu

Ekmeğin boyu ufaldı fiyatı arttı

Ekmek son bir yılda ufaldıkça ufaldı...

Kilovatı artık 5 lira olan

Elektriğinizi idareli kullanın

Sadece ütü, televizyon ve buzdolabı kullanan bir aile aydınlatmayla birlikte ayda ortalama 600 lira elektrik faturası ödeyecek

Zamlardan sonra

Halk daha çok ekmek yemeğe başladı!

İzmir Belediyesi' nin araştırmasına göre diğer gıda maddeleri tüketimi azalırken ekmek tüketimi yüzde 20 arttı

Zamlara rağmen "Yok"lar sürüyor

AP' li hanımların yaptığı tasarruf toplantısı

"Arkadaşlar kuvaför boykotu ilan edelim"

"Kızarmış ekmek almayın ekmeği evde kızartın"

Kürklü hanımlar salonun soğuk olmasından memnundu

Dolar seferinden hem Turgut Özal hem eşi ve çocuğu memnun döndü

Bol bol alış-veriş yaptı

(Fotoğraflar: Aziz AKTEL)

ANAM OLSUN DA AĞZI OLMASIN...

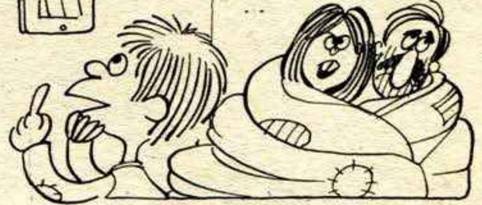

ZEYTİNİN TANESİ BİR LİRA!.. BİR DAL ODUN BEŞ LİRA OLDU!.. TUZA, ŞEKERE, BEZE, EKMEĞE DE ZAM GELDİ. DAHA DA GELECEK...

DÜN KAYNATTIĞIMIZ TENCEREMİZİ YARIN KAYNATAMIYACAĞIZ.. SOBAMIZ YANMAYACAK MAHALLEMİZE BİNBİR GÜÇLÜK İLE GETİRDİĞİMİZ ELEKTRİĞİ DE ARTIK KULLANAMIYACAĞIZ.

YANIT: EŞEL-MOBİL SİSTEMİ

KÖPEK MAMASI, VİSKİ, PARFÜM DIŞALIMCISININ ÖDEDİĞİ DAMGA VERGİSİ YÜZDE **25**'TEN YÜZDE **1**'E İNDİRİLDİ... PEKİ YA BU İNDİRİMDEN DOĞAN **40 MİLYAR** VERGİ AÇIĞI NE İLE KAPATILACAK?.. **KİT** ÜRÜNLERİNE (YANİ YEDİĞİMİZ PİRİNCE, UNA, YAĞA ŞEKERE, GİYDİĞİMİZ BASMAYA, BEZE) **ZAM** YAPILARAK. EMEKÇİLERDEN ÇALINAN PARAYLA...

EVET VAR SAYIN ÇOBAN SÜLÜ. EKMEĞİ ELİNDEN ALINAN, EZİLEN, YOKSULLAŞTIRILAN GÜLTEPELİ, ÇELİKTEPELİ, FİKİRTEPELİ, PİYANGOTEPELİ EMEKÇİLERE SOR... ONLAR SÖYLERLER SANA ÇÖZÜM YOLUNU...

"...Öyle uyanmışım ki, Öyle kanım bozulur ki!

Minibüs savrula savrula ilerliyordu. Geniş yollar yerini bir arabanın zor sığdığı daracık yollara bırakmıştı. Artık her yanımız fabrikalarla dolmuştu. İnsan havayı adeta içine çekmek istemiyordu. Araba ani bir frenle sarsıldı, muavin: **«Abla, işte Alibeyköy burası»** dedi.

Köy meydanlarını andıran bir meydana indik. Bizi karşılayan dostumuzla birlikte yürümeye koyulduk. Eğri büğrü taşlarla döşenmiş bozuk yol giderek dikleşmeye başladı. Ve birden önümüze bir tepe çıkıverdi. Aslında şaşıracak bir şey yoktu. Çoğu emekçi mahalleleri gibi Alibeyköy de tepeler üzerine kurulmuştu. Bir patikadan tırmandık. Nerimanların evinin kapısını çaldığımızda soluk soluğaydık.

NE KARNIM DOYUYOR, NE SIRTIM BIR El[illegible] GÖRÜYOR, NE DE YÜZÜM GÜLÜYOR

Alibeyköylü Nerimanın evine son zamları, baskı yasalarını konuşmak, düşüncelerini öğrenmek için gelmiştik. Bunu söylediğimizde, odaya girdiğimiz zaman bizi sevgiyle kucaklayan, bağrına basan Fatma teyze lafı ağzımızdan alıverdi. Birden heyecanlanmıştı:

«Ben 57 yaşında bir kadınım. Büyük kavga sırasında, Kars'ın kurtuluş günü dünyaya gelmişim. 10 tane çoçuk büyüttüm, ne kara günlerde. Hani hiç dünyadan haberim yoktur. Okumamışım, bilmemişim, hakkımı aramamışım. Ne karnım doyup, ne yüzüm gülüyor. Ne de sırtım bir elbise görüyor. Fakirlikle dedikki burası dardır, orada bir iş bulalım, bir yuva kuralım. Kalktık Kars'tan, geldik İstanbul daha berbat. Gene orda, bizim yoktur amma, o köy ağalarının otlayan mallarının hiç olmazsa arkasından tezeğini topluyorduk. Burada zalimler hiç onuda vermiyorlar. Köy köleliği buranın işçiliğinden iyiymiş.»

Teyze yorulmuş gibi eliyle bir işaret yaptı:

«Biraz da siz konuşun» dedi. Hatice bize kendini tanıttı önce.

«Karslıyım. 22 yaşındayım. Evliyim, bir kızım var. Beyim Demir Döküm fabrikasında çalışır. Bu zamlar bizi yıktı geçirdi. Beyim 5 bin lira maaş alıyor. İyi bir geçim istiyoruz.»

Bunun nasıl gerçekleşeceğini sorduk kendisine.

«Bak bacım, birleşelim, hep bir olup hakkımızı arayalım. Sokağa mı dökülmeli bilmem ki...»

Elindeki şu boş tencere
Dolar mı kendi kendine
Eğer razı olursan sen
Kendi kötü kaderine
Boşa didinmek fayda vermez
Her geçen gün daha beter dünden
Kaldırmazsak başlarımızı
Sefaletimiz bitmez.

Teyze atıldı köşesinden. Bu yaşına kadar çektikleri, hele şu yaşlılık günlerinde sırtına binen yeni zamların onu çok öfkelendirdiği belliydi:

«Çocuğa bakıyor, sırtı çıplak, karnına bakıyor, aç. Ne yapsın kadınlar? Çantaya el atıyor boş, pazara bakıyor pahalı. Eğer dedikleri gibi hepimiz kardeş isek, bize bu baskıyı, bu yoksulluğu niye gösterirler? Zam zamın üstüne bindi, kan da kadınların üstüne bindi, bu kadınlar kudurupta Demirel'in yüzünü yırtacak...

Eskiden azıcık bir yeri eşerdim, iki tane acı soğan dikerdim. Bir parça ekmek bulurdum, çocuğumu onunla beslerdim. Hükümet ona da zam indirtti. Soğanı çıkardı 30 liraya, ekmeği 8 liraya. Ben nasıl yedireyim çocuğuma? Ama öyle uyanmışım ki, öyle kanım bozulur ki, zam indirenin gideyim yüzünü gözünü hep yırtayım.»

Bu sırada 16 yaşlarındaki küçük kızı sözünü kesti teyzenin:

«Ama anne öyle deme, tek başına olmaz. Toplum olmak lazım. Sonra başına bir şey gelir insanın.»

Teyze ona bir baktı, **«Elbette toplum olmak gerek. Ama can alan birgün alır. Biz böyle hergün ölüyoruz.»**

DURMAKLA OLMAZ KAFALARIMIZ PASLANIYOR BEN DE HAKKINI ARAYAN KADINLARA KATILACAĞIM

Bir elinde defteri, kalemi, diğerinde dergimiz, okuma yazmayı sökmeye çalışan Şeker bacı konuşmaya katıldı:

«10 senedir İstanbuldayız. Beyim de Topkapı'da muşamba fabrikasında işçilik yapar. 3 çocuğumu ne sıkıntılar içinde büyüttüm. Şimdi de doğru dürüst valla ekmeğin parasını bile yettiremiyorum. Pazara bir gidiyorsun, istediğini alamıyorsun. Çocuğuna bir meyva alıp yediremiyorsun. Dün çocuk benimle pazara indi, zeytin dedi alamadım. Yok... Bu işin çaresi elele vermektir. Birleşip hak aramaktır, uyumayalım.»

Bu arada Teyze, bir türkü uyduruvermişti bile:

**«Ver ele ele
Dön döne döne
Zammı indirenin başına
Gel vura vura»**

Şeker sözünü sürdürdü, **«Çok önceden dedim ki ben katılacağım bu kadınlara. Uyanmışlar, haklarını, hepimizin hakkını arıyorlar. Beyim bırakmadı. Geçen gün de dedim ki kafalarımız paslanıyor, ben katılacağım. O zaman bir durdu, sonra tabii git dedi. Bu hayat pahalılığına, bu baskıya karşı, herkes sokağa dökülsün, hakkını arasın. Elele verelim, elbet bunun da hakkından geliriz. Herkes birlikte uyursa, neme lazım derse, bu da başarılmaz.»**

Söze hiç katılmayan bir tek evsahibimiz kalmıştı:

«26 yaşımdayım. Beyim Metal kaplama fabrikasında çalışıyor. Bir gecekondu yaptık, yıktılar. Bu ikincisi, bak daha çatısı bile yok. Çoluk çocuğuma doğru dürüst bakamıyorum. Bir an evvel şu milletin birlik olup, devrimi getirmesini istiyorum. Bilmeyenlere bilenlerimiz anlatacak. Her tarafta, mahallelerde köylerde elbirliğiyle herkesi bilinçlendirip uyandırmalı.»

Belli oluyor ki artık kimse köşesinde oturup kaderine razı olmaya niyetli değildi. Görmüş geçirmiş, 57 yaşındaki Karslı teyze, benim kadınlara söyleyecek bir çift sözüm var dedi ve sözü şöyle bağladı:

«Onlarda uyansınlar, birleşelim, Kadınların başaramayacağı hiç birşev yoktur.»

22. ŞUBAT.1980
İzmir

"Siyasetle hiç ilgimiz yoktu ama, polis gelip durup dururken kapımızı kırınca, dövüp, sövünce ilgisiz kalamadım artık. Kocamla omuz omuza verdik. Aşımızı koruduk..."

TARİŞ MEKTUBU

Sevgili Dostlar,

3?MC'nin başa geçmesiyle TARİŞ'te senelerdir tezgahlanan oyun tekrarlandı. Bizi işten atarak yerimize faşist militanları doldurmak istiyorlar. 22 Ocak'ta polis genel arama bahanesiyle TARİŞ'e zorla girdi. Baskında kadın-erkek ayırmadan hepimizi copladılar. Arkadaşlarımız tutuklandı. Bu olay üzerine başlayan direnişi İzmir halkı da destekledi. 25 Ocak'ta DİSK'in çağrısıyla 100 bin emekçi kardeşimiz iş bıraktı. Ertesi gün yürüyüşte onlarla kol kolaydık. DİSK'in çağrısıyla yeniden üretime başladık. Ancak işveren bu defa hepimizi işten attığını açıkladı. Tariş'i terketmedik...

8 Şubat'ta 100 bin emekçi 24 saatlik genel direniş şaptı. Dükkanlar kapandı. Otobüsler işlemedi. 10 Şubat'ta fabrikaya zorla girmek isteyen polis karşısında İzmir halkını, ailelerimizi buldu.

14 Şubat'ta Tariş askerlerin desteğinde zorla boşaltıldı. İzmir'de iki günlük direniş başladı. 18-20 Şubat'ta iş yavaşlatarak direnişimizi sürdürdük.

Bu süre içinde iş, ekmek, onur mücadelemizi kırmak için çok oyun tezgahlandı. Her oyundan sonra işçi mahalleleri, evlerimiz basıldı. Kapılarımız kırıldı. Anamız, kardeşimiz, ailemiz hırpalandı. İşkenceler yapıldı. Ama biz yılmadık. Geri adım atmadık. Mücadelemizi kırdırmadık. Senelerdir süren, (Tariş'i faşistlerin kalesi haline getirme oyununu) bozduk.

Şimdi Tariş'e köpek ulumalarını sokmamaya, fabrikanın her bölümünden birlik dayanışma türkülerini yükseltmeye, işimizi, aşımızı, onurumuzu kurumaya çalışıyoruz.

Tariş'te direnişten sonra... Fabrikadan başlar dik, onurla çıktık dışarı. Yalnız olmadığımızı anladık. Gelecekte, işten atılma, faşist bir kurşuna hedef olma, aç kalma, aşağılanma korkusunun olmadığı günlere doğru sıktık yumruklarımızı...

Demirci'ye bağlı 18 köyde yol için direniş yapıldı

'kadınlar olmasaydı halimiz dumandı'

Demirci'ye bağlı Çataloluk, Hırkalı, Bozköy, Çöğüller, Çavullar, Dikilitaş, Ortacık, Karapınar, Bayramşah, Kazuköy, Kovancı, Bahçecik, Karaelmacık köylerinin başlıca geçim kaynağı halıcılıktır.

Ve bu köylerin halkı CHP İktidarı döneminde yapımına başlanan ve AP'nin Demirel yönetiminin başa geçmesiyle yapımı durdurulan Demirci-Salihli yolunun tamamlanması için 28 Ocak'tan 11 Şubata kadar direndiler. Ve sonunda yolun istedikleri güzergâhtan geçeceğine söz alarak direnişlerini sona erdirdiler.

"yol bizim hayat damarımızdır"

NEDEN DİRENDİLER?

Kendi ağızlarından dinleyelim; **«Biz Demirci'nin halı tüccarına köle olmuşuz. 1700 Liraya mal ettiğimiz halıyı 1500'e alırlar. Gidip 10-15 bin liraya satarlar. Yol bizim için hayat damarı demek. Eski yolumuz çok bozuk. Onun için dışardan başka tüccar gelemiyor. Burdakiler de istedikleri fiyattan halımızı kapatıyorlar. CHP döneminde yol yapımına başlandı. Yol hemen bitsin diye topraklarımızı bedava kamulaştırdık. Ekinlerimizi söktük. Bu zamana kadar 20 milyon lira harcandı yol yapımına. Derken «3. MC» geldi. Tabi tüccarlar onun adamı. Yol yapılması işlerine gelmiyor. Güzergâhı değiştirdiler. Bizim yol kaldı. Bunun için direndik. Kazandık.»**

«KADINLAR OLMASAYDI HALİMİZ DUMANDI»

Evet köyün erkekleri : **«Bugüne kadar sessiz halı dokuyan, sofrada ayakta bekleyen kadınlarımız olmasaydı dağılırdık»** diyorlar.

Yol yapımının durdurulmasına en büyük tepkiyi kadınlar gösterdiler. Sabahlara kadar direniş yerinde beklediler.. Hep ön safta, erkeklerle birlikte direndiler. Yolun tüccara değil halka yapılacağını haykırdılar. Ve 15 gün direnişin sonunda da başarıya ulaştılar.

"bizim oralarda bir kız bir manda fiyatına gider"

Bir eski gelenektir başlık... Ülkemizin köylerinde, eskilerden günümüze dek, sürüp gider. **Bu geleneğe göre kadın, bir mal gibi alınır ve satılır.**

OYSA ANALARIMIZ BİR ÇİÇEK GİBİ AÇIP ELLERİNDE BOY ATTIĞIMIZ... NAKIŞ NAKIŞ İŞLEYEN TIRMIK TIRMIK KAZAN, YARINLARI KADINLARIMIZ

Kastamonu'nun Derebucak köyünden Mehmet Yaprak ile konuşuyoruz. Evlenirken 400 lira başlık parası vermiş... Günümüzün fiyatlarını düşünüp «az değil mi» diye soruyoruz.

«Az değil» diyor. «Benim evlendiğim 1956 yılında, 400 liraya bir manda alınabiliyordu».

«Yani senin hanımın bir manda kadar mı değeri var?»

Mehmet bıyığının altından gülüyor. «He ya abla, öyle gibi bir şey. Mesela bugün bir manda 100 bin lira eder. Onun için şimdi bizim köyde bir kız, 100 bin lira. Senin demen doğru.»

«Peki bir manda verseler, karını geri verir misin?»

«Olur mu be abla?»

«Öyleyse karın bir mandadan daha değerli.»

«Elbette..»

KADIN GÜLÜŞÜYLE AYDINLATAN VARLIĞI İLE ISITAN KADIN! ELLERİ İLE DÜNYANIN YARINLARINI YAPAN

«Peki nasıl oldu da karını bir manda parasına sattılar?»

«Yoksulluktan abla! Adet böyle diyorlar. Ama aslını sorarsan yoksulluktan.»

Kız babası kızını satarak bir manda parası alır ve kalkınır. Kız alan taraf da böylelikle tarlasında boğaz tokluğuna çalışacak bir ırgat kazanmış olur. Böylece yoksul kır emekçileri, bir süre daha toprağında barınabilir. Özcesi «başlık» köydeki düzeni sürdürebilmek için bir son çare gibidir. Ağalık, kölelik düzeninin bir kalıntısı olan bu geleneğin hâlâ sürüp gitmesi bundandır.

Bundandır ama, kolay da değil. Ceremesi var, bu geleneği sürdürmenin: Kızı alan erkek, gırtlağına kadar borca girmiştir. Bu borcu ödemek gerekir. Kentlerin yoluna düşülür. Köyden kente göçlerin nedenlerinden biridir bu.

BAŞLIK
KAN VERMEKTİR TOPRAĞA
KAPANMASIN DİYEDİR
O ŞEVKATLİ
ANA KUCAĞI

Yine Kastamonu yöresinden Zekeriya Tüfek anlatıyor:

«Karım Zehra ile birbirimizi sevdik. 1959 yılı idi. Zehra'yı alabilmek için, anası ile 1000 liraya anlaşmıştık. Verdim. Babası karşı çıkıncc 500 lira daha verdim. Daha sonra İstanbul'daki ablası karşı çıktı. Bir 500 daha verdim.»

«Nasıl buldun bu parayı?»

«Sağdan soldan borç aldım.»

«Sonra nasıl ödedin borçları?»

«İşte ödemek için kalktık, İstanbul'a göç ettik. Kapıcı olduk.»

Zekeriya'nın karısı Zehra'ya başlık konusunda ne düşündüğünü sorduk. Şöyle cevapladı :

«Başlık parası hiç iyi bir şey değildir. Kız almak için erkek, öküzünü, tarlasını satıyor. Sonra borç ödemek için büyük kentlere geliyorlar. Çoğu iş bulamıyor. Bu yüzden bir ev de kiralayamıyorlar. Aileler dağılıyor. Ya kadın, ya erkek başka eş buluyor. Çocuklar ortada kalıyor. Böyleleri çok.»

KADIN UNUTUR
KADINLIĞINI
İNSAN HAKLARINI
ERKEK UNUTUR
SEVGİLERİNİ
KURUR - UMUT ÇİÇEKLERİ
TARLALARDA
YEL ESEN - SEL GÖTÜREN
DAĞ YOLLARINDA

«Televizyonda başlık vermenin, almanın yalnışlığını anlatan programlar yapıldı. 'Başlık kalkmalı' diyor. Sen ne düşünüyorsun; Başlık' kalkmalı değil mi?»

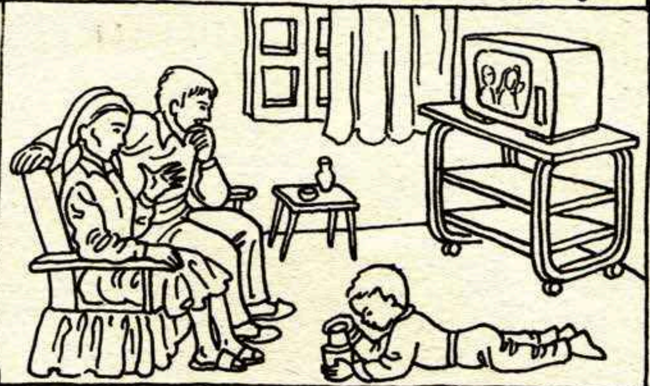
«Kalksın demekle kalkmaz. Başlık almanın vermenin nedeni yoksulluktur. İşsizliğe, açlığa, yoksulluğa çare bulsunlar, kimse başlık almaz da vermez de!»

İSTENMEYEN GEBELİKTEN KURTULMA UĞRUNA ÜLKEMİZDE HER GÜN 60 KADIN ÖLÜYOR!

"Çocuğun günde 1 kg. süte, 200 gr. ete, haftada bir karaciğer, yumurta, tereyağ, ayrıca sebze püresi, meyva suyu alması ......"

- Bunların zamlardan haberi yok galiba...
- Biz bir çocuğa bunları yediremiyoruz. İki çocukla ne yaparız?

DOĞUM KONTROLÜ KONUSUNDA YETERİ KADAR BİLGİ SAHİBİ OLMAYAN KADIN İÇİN SON ÇARE **KÜRTAJ**. KÜRTAJIN TAM TEŞEKKÜLLÜ HASTAHANELERDE ÜCRETSİZ OLARAK YAPILMASI GEREKİR. BU KONUDA MECLİSE ÖNERGELER VERİLDİ.

ANCAK BU ÖNERGELER BİZZAT BAŞBAKAN SÜLEYMAN DEMİREL TARAFINDAN REDDEDİLDİ...

- İzin alabildin mi?
- Aldım gittim. Ama hastanede yasakmış...

- Ne yapacağız şimdi?
- Kapıyı kapar mısın?

- Elindeki meyvayı çiçek gibi tutuyorsun.
- Çocuk nezamandır meyva

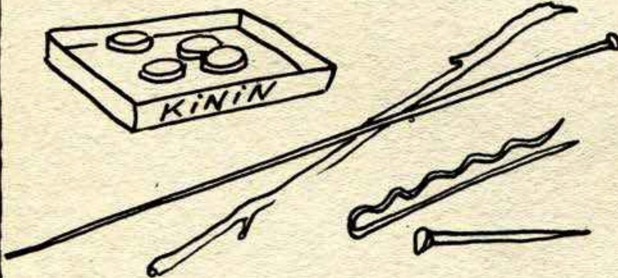

yiyemedi. Herşey çok pahalı... KÜRTAJ da öyle. Tam 7000 lira. Düşündüm. Bizim için 4 seçenek var:..

② ÇOK PARA VERİP YİNE DE ÖLÜMÜ GÖZE ALMAK...

③ SAĞLIKSIZ YOLLARLA, EVDE, KOMŞU TAVSİYESİYLE ÇOCUK DÜŞÜRMEYE ÇALIŞMAK
BU YOLLARLA HERGÜN 60 KADIN HAYATINI KAYBEDİYOR!

④ ÇOCUK DOĞURMAK. İŞTEN AYRILMAK BU HAYAT KOŞULLARINDA İKİ ÇOCUKLA AÇ KALMAK...

KÜRTAJ DEVLET HASTANELERİNDE ÜCRETSİZ OLARAK YAPILMALI!

HAYDİ DAYANIŞMAYA!

Yurdun dört bir yanından yükseliyor bu çağrı:

- İşten çıkartılan işçinin
- Kıyılıp sürülen memurun
- Açığa alınan binlerce öğretmenin
- İnsanca yaşama hakkı için savaşan, göz altına alınan, tüm yurtseverlerin, ilericilerin
- İş güvenliği, can güvenliği için, patronların dayattığı açlığa karşı greve çıkan işçilerin,
- faşist çetelerce, sağır kurşunlarca katledilen, yaralanan

her yurttaşın ve ailelerinin yanında OLMALIYIZ!

Elimizin emeği, yüreğimizin sıcaklığı ile **onların yanında olacağız!** Kocamızın, çocuğumuzun yanında olduğumuz gibi..
VE ANLATACAĞIZ DOSTA, DÜŞMANA:
Onların, hepimizin haklı davasını...

Biz cefakeş analar, bacılar deneyliyiz, hünerliyiz bu konuda:

- Biz 8 ay boyunca MESS'e karşı direnen metal işçisini yalnız komadık,
- Kahramanmaraş katliamını protesto ettiler diye açığa alınan binlerce öğretmeni yalnız komadık,
- Fevzi'lerin, Nevzat'ların, Talip'lerin, Kenan'ların daha nicelerinin analarını, eşlerini yalnız komadık.

Bundan böyle de: **azalmayıp, çoğalacağız!**

Hep beraber yürüyeceğiz yarınlara..!

HAYDİ DAYANIŞMAYA!

Diyelim ki hapisteyiz
yaşımız da elliye yakın,
daha da on sekiz sene olsun açılmasına demir kapının,
yine de dışarıyla beraber yaşayacağız,
insanları, hayvanları, kavgası ve rüzgarıyla
yani, duvarın arkasındaki dışarıyla.
Yani, nasıl ve nerede olursak olalım,
hiç ölünmeyecekmiş gibi yaşanacak...

N. HİKMET

DEMOKRASİ SAVAŞIMINDA TUTUKLANAN, HAPİSLERE DÜŞEN KADIN ARKADAŞLARIMIZ,

Türkiyemizde bugün işbirlikçiler, gericiler, faşistler halkımızın sırtına ağır baskılarla gelen ağır sömürüler yüklediler. Bu yüklerin kalkmasını önlemek için de emperyalizmin boyunduruğunu daha da artırdılar. Şimdi de demokrasiyi hepten yok etmek istiyorlar, demokrasi savaşımını boğmak istiyorlar. Bu amaçlarına varmak için her yolu deniyorlar.

Yüzlerce ilerici-yurtsever sudan gerekçelerle, ya işyerinden, ya evinden, ya da bulundukları yerden alınıp götürülüyorlar, tutuklanıyorlar. Ağır işkencelere sokuluyorlar. Yüzlerce, binlerce kişi analarından, babalarından, eşlerinden, çocuklarından ayrı konuyor.

Bu tutuklular içinde, ailesinden koparılan, hamileler de dahil, çoğu işkencelere uğruyor. Çocuklarını hapiste doğuran, ama bakımsızlıktan yine hapiste yitiren, kötü koşullarda yaşamak zorunda bırakılan kadınlarımızın sayısı az değil.

Tutuklu kadın arkadaşlarımız, işte bu nedenle ilerici kadın hareketine sahip çıkan, demokrasi hareketine omuz veren «Kadınların Sesi» Dergisi olarak bu yıl ağır koşullarda karşıladığımız 8 Mart Dünya kadınlarının savaşım günü dolayısıyla sizlerle dayanışma kampanyası açtık.

Bu kampanya ile amacımız tutuklu olmanızdan doğan sorunlarınıza kulak vermek, bu sorunların çözümünde sizin eliniz olmaktır.

Sorunlarınızı Türkiye ve dünya kamuoyuna duyurmaktır.

Size, ailenize, varsa çocuğunuza ulaşmak ilaç, giyecek, kitap, dergi, gazete gibi maddi ihtiyaçları gidermektir.

Hukuksal sorunlarınızın çözümünde yardımcı olmaktır.

Size yazmak isteyen arkadaşlara kolaylıklar sağlamaktır.

Kampanyamıza sahip çıkarak destek olacağınızı, en kısa zamanda tüm sorunlarınızı içeren mektuplarınızı ad ve adresinizi bize göndereceğinize inanıyoruz.

YÜREKLERİ YANIK ANALARIN, EŞLERİN ÇAĞRISI

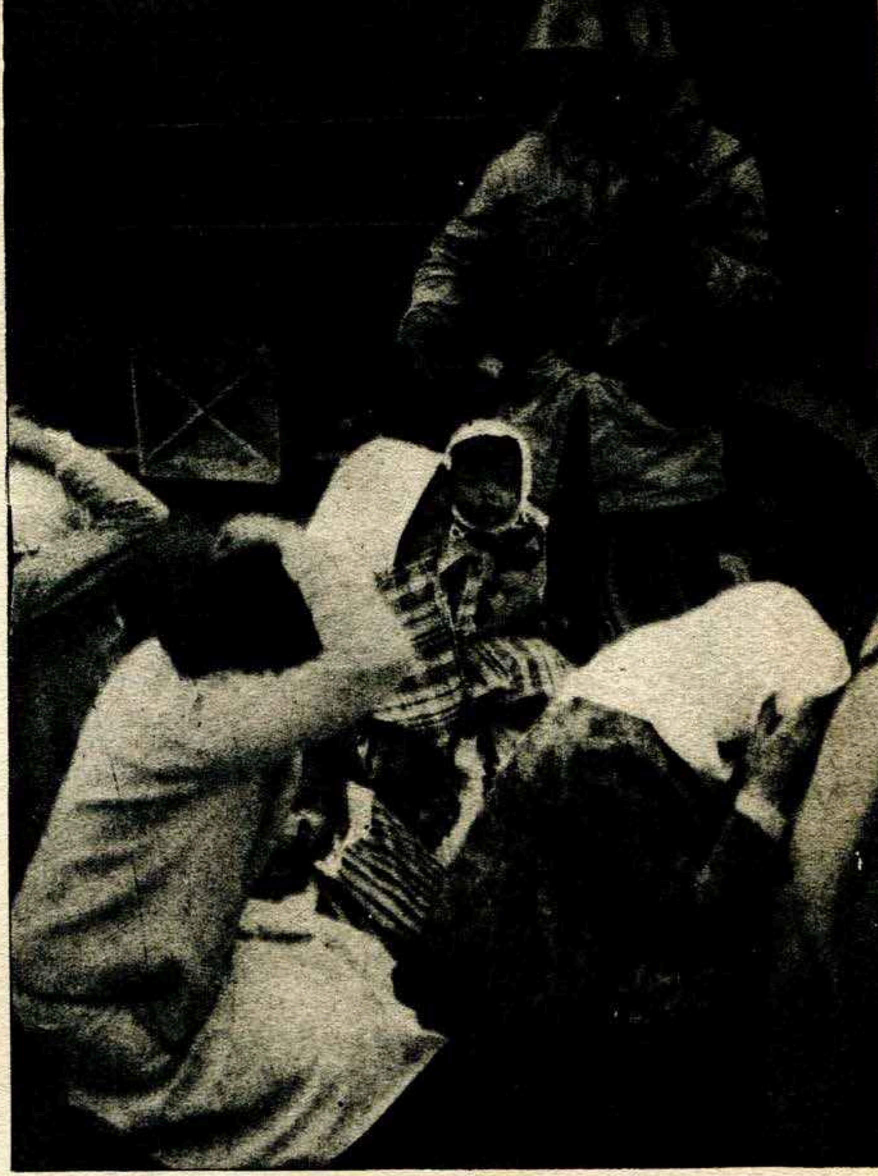

İstanbul Tabib Odasında 25 Şubat'ta faşist katillerce öldürülen, yaralanan, sakat kıyılan, sürülen, tutuklanan kadınlar ortak kocası evladı, kardeşi, babası fabırakılan, ölüm listelerine alınan, bir basın toplantısı yaptılar. Aralarında 1979 yılında öldürülen Prof. Cavit Tütengil'in eşi Şükriye Tütengil'in, Öğretmen Talip Öztürk'ün eşi Işık Öztürk ve kızının, Fevzi Kuruçay'ın anası Gülizar Kuruçay'ın Sinan Hepşen'in anası Zehra Hepşen'in, Barış Yıldırımın kardeşi Fatma Yıldırım'ın ve 1969 yılında Kanlı Pazar'da öldürülen işçi Ali Aytaç'ın eşi Elif Aytaç'ın da bulunduğu acılı kadınlar, yürekleri aynı acılarla yanan tüm emekçi analara, tüm emekçi halka seslenerek, evlatlarımıza gerçekten bağımsız, bağlantısız, demokratik, yaşanası bir Türkiye bırakabilmek için elele vermeye çağırmışlardır.

ilerici kadın hareketinden haberler

ANA GİBİ YAR OLMAZ

analarin ahını alan kurtulamaz!

Tariş'te işçi kadınlar fabrikadan elleri başlarının üstünde çıkarıldılar.

«İçlerinde çocuklu kadınların da bulunduğu işçiler direnişte.»

«Kadınıyla çocuğuyla halk geçit vermiyor.»

«Yüzlerce kadın gözaltında.»

Ve bir fotoğraf: Kucağında çocuğuyla yere yatırılmış Tariş işçisi yiğit ana. Çevresinde, çocuğunun lokmasından kesilen vergilerle alınmış silahlar

Bir fotoğraf daha. Esir alınmış düşman askerleri gibi kolları başında götürülen Tarişli kadınlar. İçlerinde kimisi çocuklu. Ama hepsi onurlu ve kararlı. Direnişteki oğlunu, eşini, kardeşini korumak için anaç tavuk gibi çırpınan Çiğli'li, Gültepe'li analar, bacılar.

Cevizli'de, Cibali'de, ekmekleri, can güvenlikleri için her türlü zorbalığa göğüs geren yiğit tütün işçisi kadınlar.

Zorlu grevlere hazırlanan 10 binlerce tekstil işçisi, metal işçisi kadın ve işçi eşleri. Daha niceleri.

Emekçi kadınlar, başını kaldırmış, kolları sıvamış, iş, ekmek, toprak, can güvenliği ve özgürlük için erkekleriyle omuz omuza savaşım veriyor.

Savaştıkça bilinçleniyor, bileniyor kadınlarımız.

«Kadınlar okulun önüne yığılmış!»

«Karakolun önü kadın dolu.»

«Pazarda kadınlar tencerelerini sallayarak Demirel'den hesap sormuş.»

Bunlar son haftalarda Türkiye'nin her yöresinde çok sık duyulan sözcükler oldu.

Parababalarını şaşkınlığa düşüren, yüreklerindeki korkuyu körükleyen en önemli nedenlerden birisi kadın eylemlerindeki hızlı yükseliş oluyor.

Haksız değiller korkmakta. Analar evlatlarının canına, lokmasına göz dikenlere boyun eğmiyor. Direniyor, tuttuğunu koparıyor.

Antakya'da analar, yeni bir Maraş soykırımı yaratmak için saldıran faşistlere karşı gece gündüz demeden nöbet tutuyor.

İstanbul'da, İzmit'te analar, evlatlarının öğretmenlerine sahip çıkıyor. Dayanışma örgütlüyor, imza topluyor. Valiye çıkıyor. Antakya'da 500 kadın bir olup, kenetlendiler okulun çevresinde. Bırakmadılar öğretmenlerine işkence edilsin. Karakola gittiler.

İskenderun'da, Samandağ'da 100'lerce kadın, demokrasi mitinginde ön saflarda yürüyor.

Beşikdüzü'nde, yüzlerce kadın, hem faşist saldırıya uğrayan, hem de gerekçesiz gözaltına alınan gençleri karakolda yalnız bırakmıyor. Savcılığa kadar, oradan faşistlerin terör estirdiği Vakfıkebir'e kadar birlikte gidiyor.

Oğulları serbest bırakılıncaya, onları haksız yere gözaltına alan komiser görevden alınıncaya kadar direniyor.

Ankara'lı, Diyarbakır'lı anaların, Lice'li anaların, Salihli'li anaların kahramanlığı saymakla biter mi?

Boşuna dememişler, ana gibi yar olmaz. Analar bir kere davrandı mı önlerinde duran olmaz.

Analar, bacılar direniyor Kurtuluşun, örgütlü yığınsal eylemlerden geçtiğini artık çok iyi anlıyorlar. Anlamakla kalmıyor, yığınların gücünü görmeyenlere, inanmayanlara gösteriyorlar.

Parababaları analardan korkuyor. Korktukça saldırıyor. Hergün daha çok ananın ahını alıyor, her gün daha çok anayı savaşıma çekiyor.

Parababaları, anaların ahını ala ala, ellerini ana kanına bulaya bulaya kaçınılmaz sonlarına doğru ilerliyor. Tıpkı Şahlar, Somoza'lar gibi.

Tutukluların eşleri: bizi yıldıramazlar!

19 Ocak'ta Çaycuma'da sürgünleri, kıyımları, baskı yasalarını protesto mitingi yapıldı. Miting öncesi tertip komitesinde bulunan Selüloz iş şube başkanı ve sekreteri sudan bahanelerle tutuklandı. Miting yeniden oluşturulan bir tertip komitesi tarafından yapıldı. Bu defa da miting sonrasında yeni tertip komitesi tutuklandı.

İlerici kadınlar ve tutukluların eşleri birlikte hapisaneye ziyarete gittiler. Ve tutuklularla dayanışmalarını belirttiler.

Ziyaretten sonra Kadınların Sesi muhabiri tutuklulardan Mustafa Bostancı'nın evinde diğer tutukluların eşleriyle görüştü:

«BİZLER OKUL YÜZÜ GÖRMEDİK AMA KOCALARIMIZIN SONUNA KADAR HAKLI OLDUKLARINI BİLİYORUZ.» Tutukluların eşleri ve çocukları böyle söylüyorlar: «Bizi sindirmek ve yıldırmak isteyenlere korkmadığımızı göstereceğiz. Çünkü bizler emeğin ne demek olduğunu biliyoruz. Kocalarımızı dışarı çıktıktan sonra da geri kalmamaları için yüreklendireceğiz. Biz haklıyız. Ses çıkartmazsak zorla beslediğimiz çocuklarımızı hiç besleyemeyeceğiz. Haklı olankazanır. Çocuklarımız bizim çektiklerimizi çekmeyecekler. Buna inanıyoruz. Bizi yıldıramayacaklar.»

● **ÇANAKKALE'DE «YOKLUĞA, PAHALILIĞA VE FAŞİZME HAYIR» MİTİNGİ YAPILDI**

İlerici kadınların boş filelerle yığınsal olarak katıldıkları Miting CHP Merkez İlçe Örgütü, TİP ve Birlik Dayanışma tarıfndan düzenlendi. Mitinge, CHP Merkez İlçe, YSE-İŞ, Genel-İş, Tek Gıda-İş, İlerici Kadınlar, İlerici Gençler, TİP, Genç-Öncü, Tüm-Der, Haber-Der, TÖB-DER, Tüm Teknik Elemanlar katıldılar.

İLERİCİ KADINLAR EMEKÇİ MAHALLELERİNE SAĞLIK HİZMETİ GÖTÜRÜYORLAR
İzmir Karşıyaka'da Şemikler'e bir doktor götürerek 65 çocuğun muayenesini yaptıran ilerici kadınlar, kötü çevre koşulları ve beslenme yetersizliğinden hasta olan çocuklara ilaç aldılar ve bedava süt dağıttılar.

İstanbul Ortaköy'de Halk Tüketim Kooperatifinin öncülüğünde bir emekçi mahallesi olan Cavit Ağa'ya götürülen doktorlar ücretsiz muayene yaptılar.

Diş doktoru ve hemşireler çevre halka sağlık ve beslenme konularında bilgi verdiler.

mektup

Burası Güzeltepe... Ama güzelliği küçük dereden yada yeşilliğinden değil...

Burası Güzeltepe, Çengelköy'ün Güzeltepe'si. Güzelliği küçük deresinden ya da yeşilliğinden değil, halkının yiğitliğinden. Hele hele yiğit kadınlarından. Tırmanan faşizmin kirli tırnaklarının köylerine uzanmaması için direniyorlar.

Bölgede çocuklar bakımsız. Sağlıksız. Kadınlar çocuklarının sağlık gereksinimini karşılayamamaktan, aşılarının yapılmamasından dertli. Ocak ayı içinde ilerici kadınların girişimiyle mahalleye bir sağlık ekibi getirildi

Sağlık ekibi geldiğinde koskoca salon çoktan dolmuş, içeri giremeyenler de dışarda birikmişti. Gelenler kayıt edilmeye başlanmış, 500 kadar kişinin kaydı yapılabilmiş, 200 kişinin ise yapılamamıştı. Herkes memnun, sırasının gelmesini bekliyor, arada bir sıraya uymayanlara karşı sesler yükseliyordu.

Bir ara sesler yükselip de dışarıya bakılınca çevrenin jandarma ile dolduğu görüldü. Muayene yapılan yerin kapısı hızla açıldı ve içeri jandarmayla birlikte muhtar girdi. Jandarma, **Muhtar'ın ihbarı** üzerine geldiklerini söyledi. İhbar şöyleydi: **«Okul basıldı. Halktan zorla para topluyorlar».** Muhtar sağlık ekibinin karakola götürülmesi için baskı yapıyor, halk muayene olmak için bekliyordu. **«Sizi buraya kim çağırdı?»** diye sorulduğunda cevabı halk veriyordu: **«Biz çağırdık.»**

Jandarma sağlık ekibini arabaya doldurup götürmeye başlayınca halkın duraklaması çok kısa sürdü ve hep birlikte yürüyerek arabanın ardından gitmeye başladılar. Karakol'da bahçeden içeri kimseyi sokmadılar. Sağlık ekibine yiyecek almak için para toplandı. Kadınlar bağırıyorlardı: **«Doktorlarımızı isteriz», «Onları salmazsanız bu köyün 2000 seçmeni hep birlikte geliriz buraya.»** Kimse karakolun önünden ayrılmıyor, hep birlikte bekliyorlardı. Saat 20.00'ye doğru bıraktılar sağlık ekibini.

Şimdi Güzeltepe kadınları ve halkı yine sağlık ekibini istiyorlar ve **«Birlikteliğimiz daha da güçlendi»** diyorlar. Şimdi kendilerine yeni bir muhtar adayı seçmek üzereler.

Güzeltepe'li İlerici Kadınlar

İskenderunlu analar can güvenliği istediler

İskenderun'da kadınlar can güvenliği istemiyle topluca Kaymakamlığa yürüdüler. Ancak mesai saatinin sonuna kadar bekledikleri halde «Kaymakam yok» denilerek görüşmeleri engellendi.

TÜTÜNÇİFTLİK'TE 9 HAFTADIR BEDAVA SÜT DAĞITIMI SÜRÜYOR

Bu başarıyı kendi ağızlarından dinleyelim:

«Dergimizin açtığı «Süt Kampanyası» için bölgemizde 300 imza toplayıp, pazarda ve mahallelerde 3000'den fazla bildiri dağıttık. Daha sonra çocuklarımızı da yanımıza alarak Yarımca Belediye Başkanı'na gittik. Bir demet de kırmızı karanfil götürdük kendisine. Kampanyamızı anlattık ...Çok olumlu karşıladı ve her ay on bin lira karşılığında süt vermeyi vaad etti... Biz 5 mahalledeki 6 yaşından küçük çocukları olan, emzikli ve hamile aileler içinden 110 aile seçtik... Dağıtım 9 haftadır sürüyor. Bunu duyan çevre halkı gelip süt istiyor. Listemiz gittikçe kabarıyor... Biz tüm ihtiyacı Belediyenin dar imkanlarının karşılayamayacağını bunu devletin yapması gerektiğini biliyoruz. Anlatıyoruz. Dağıtılan süt miktarını artırmak için Vilayet'e gitmeyi de düşünüyoruz... Bu kazanımımızın tüm dostlarımız tarafından duyulmasını istiyoruz. Tütünçiftlikli ilerici kadınlar

Tütünçiftlikli arkadaşlarımız Kadınların Sesi Dergisinin satışı sırasında da bir çok engellerle karşılaştıklarını ancak kararlı çalışmalarıyla 2 ay önce 50 adet satılan derginin bugün 150 adet satıldığını yazıyorlar.

KADINLAR ZAMLARI VE BASKI YASALARINI PROTESTO EDİYORLAR

Yurdun dört bir yanında olduğu gibi İstanbul'un da çeşitli bölgelerinde kadınlar pazar yerlerinde, çarşılarda hayat pahalılığını protesto ediyorlar. Beşiktaş, Kartal Maltepe ve Mahmutpaşa pazarlarında açlık paketinin hayatı yaşanmaz hale getirdiğini söyleyen kadınlara pazar esnafı da katıldı. Ayrıca Bakırköy Tanzim Satış ve Kadıköy Migros'ta da bazı kadınların aldıkları malların parasını ödemeyerek sepetlerini bıraktıkları görüldü.

İmzaladıkları borç senetlerini Demirel'e göndereceklerini söyleyen kadınlardan bir grup.

"Vaatler gerçekleşince ödenmek üzere" Demirel'den borç istediler

Sayıları bini bulan Ankaralı kadınlar geçim sıkıntısına düştüklerini belirterek "Demirel'in vaatleri gerçekleşir ve elimize geçen para artarsa borcumuzu hemen ödeyeceğiz" dediler.

Ankaralı kadınların borç senedi karşılığı Demirel'den istedikleri paranın toplamı 33 milyon lirayı buluyor.

TARİŞ İŞÇİLERİNE YARDIM KAMPANYASI AÇILDI

İzmir Karşıyaka'da ilerici kadınlar TARİŞ işçilerine ve ailelerine yardım için açtıkları kampanyanın ilk gününde 5500 lira para ve on çuval yiyecek topladılar. Doğançay Köylüleri kampanyaya katılanların başında yer aldılar. Toplanan malzeme Çimentepe ve Yaka Mahalle sinde dağıtıldı.

2 AVUÇLA PARA AKITIYORUZ

Çocuğunuz ciklet çiğniyor mu?

«Bu çocukla ne yapacağımı bilemiyorum. Bir ciklet hastalığı başladı. Yemek yemiyor. Ciklet çiğniyor. Bu televizyon yerin dibine batsın. Cin gibi, şeytan gibi, yok karikatürlü, yok balonlu derken çocuklarımızı alıştırdı bu pis şeylere.»

Bir anne bize gönderdiği mektupta bunları yazıyor. Daha çok yazmasına da gerek yok zaten. Şöyle bir çevrenize bakın.

Vitrinlerde dolaştırın gözlerinizi. Seyyar tezgahlarda, okul kantinlerinde, gazetelerde, TV reklamlarında neler görüyorsunuz?

Rengarenk ambalajlar, insanın başını döndürecek kadar çok bisküi, çikolata taklitleri, şeker, ciklet, çeşit çeşit meşrubat, oyuncaklı bir sürü yiyecek maddeleri.

Ve dönün çocuğunuza bakın. Onun da elinde, yüreğinde hep o cicili bicili maddeler...

Anasının eteğine asılıp, kendini yerlere atarak ağlayan ve belki de ciklet isteyen şu çocuk aç aslında. Ayşenin açlığını sömürüyorlar.

Ayşenin süte, ete, peynire ihtiyacı var. Alinin karnını ancak bunlar doyurur. Ahmet'in beynini ancak bunlar geliştirir. Ama onlar ciklet çiğnemek istiyor...

ONUN AÇLIĞINI SÖMÜRÜYORLAR

Anne çaresiz. Belki o gün eve bir ekmek az alacak. Ama canından çok sevdiği çocuğunu susturmak için, istediği parlak ambalajlı pahalı bisküiden alıyor.

Cocuk da çaresiz. Sütün daha yararlı olduğunun bilincinde bile değil daha. Belki bir gün önce harçlığını yatırıp bir tane «çokobilmemne» almıştır. Ve tadı damağında kalmıştır. Belki de zengin komşu çocuğun elinde görmüştür. Canı çekmiştir. Alamamıştır.

Bu çocuk aç. Ayşenin açlığını sömürüyorlar. Alinin susuzluğunu gazozla, cocacolayla gideriyorlar. Oysa onlar süte muhtaç.

Kapitalizm bizim, çocuklarımızın açlığını sömürüyor. Dur durak bilmeyen, her gün biraz daha artan açlığımızı...

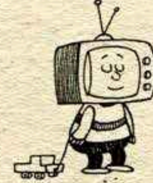

Yeni tüketim alışkanlıkları yaratıyor daha kârlı olduğundan ciklet üreten, bisküi üreten onları rengarenk ambalajlayan fabrikalar kuruyor. Sürüyor piyasaya. Bunları tükettirmek için her olanak elinde. Tekellerin emrinde TV, basın, dergiler, reklamlar...

Parababalarının, insanların daha çok et yemeleri, ucuza süt içebilmeleri, her gün bir yumurta yemeleri için ne yapabilirim diye düşündüğü yok. Çünkü bu işlerde kâr yok. Kâr yeni tüketim alışkanlıkları yaratmakta.

Odun yok, kömür yok, petrol yok, insanların başlarını sokacak evleri yok, ayaklarında ayakkabı, sırtlarında palto yok. İnsanlar üşüyor. İnsanlar hasta. İlaç yok. Hastanelerde doktor yok. İnsanlar işsiz. Parababaları bu insanlara sosyal konut nasıl yaparım, hastaneleri en ücra köşelere kadar nasıl götürürüm, ucuz, yararlı ilaç nasıl üretirim, herkese bir ayakkabı, bir palto nasıl veririm diye düşünmüyor. Onun derdi para. Hanlar yapıyor, lüks konutlar yapıyor, oteller yapıyor, elektrikli ısıtıcılar üretiyor, lüks giyecek maddeleri dükkanlardan dolup taşıyor. Onların dertleri para.

Evet parababaları, tekeller bizim açlığımızı, yoksulluğumuzu sömürüyor. Bizi açlığımızı bir pazar olarak kullanıyor.

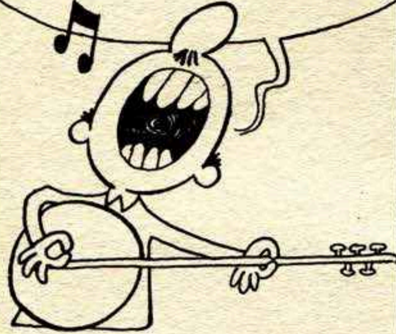
Ve biz açlığı, yoksulluğu sömürülenler «açız», «üşüyoruz», ev istiyoruz, «tekellerin egemenliğine son», «çocuklarımıza bedava süt», «halkın ihtiyaçlarına göre üretim» dediğimizde «Vay bunlar bozguncu, bunlar vatan haini, bunlar ülkeyi bölmek istiyorlar, bunlar düzeni yıkmak istiyorlar» diye saldırıyorlar üstümüze. Gerçeği gören gözler kapatılıyor, duyan kulaklar sağır ediliyor, söyleyen diller koparılıyor. Ama artık gören gözler, duyan kulaklar, söyleyen diller o kadar çok ki...

BU YAZIYI BİRLİKTE SÜRDÜRELİM

Geçen sayıdan devam ettiğimiz bu diziyi yine sizin mektuplarınıza dayanarak sürdüreceğiz. Bize içinde yaşadığımız toplumun çürümüşlüğünü, ailemize, çocuğumuza, insanlarımıza yaptığı zararları anlatın. Çevrenizde gördüklerinizi yaşadıklarınızı yazın. Yazın ki sesimizi duyurabilelim.

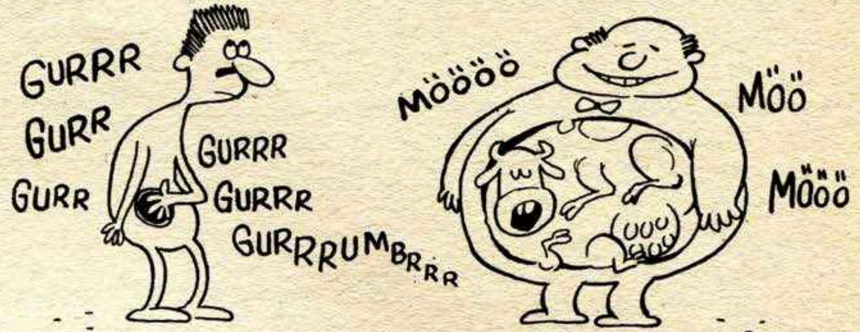
En kısa zamanda mektuplarınızı bekliyoruz.

ZEYTİNYAĞLI YİYEMEM AMAAANN..

ŞARKININ DEVAMI :
ET YİYEMEM AMAN ...
SÜT İÇEMEM AMAN ...
YUMURTA YİYEMEM AMAN
MEYVA YİYEMEM AMAN
SUCUK , PASTIRMA , REÇEL,
TEREYAĞI, PEYNİR, BÖREK
ÇÖREK DE YİYEMEM AMAN.

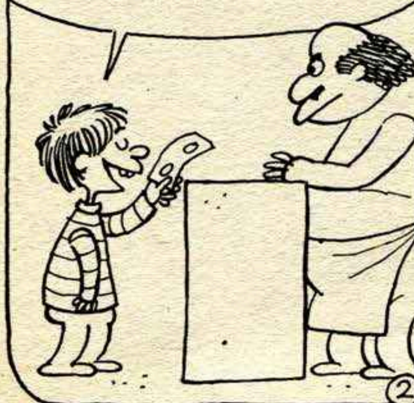
BİR VAKİTLER **BESLENME** DEDİĞİMİZ ŞEYİN ADI ŞİMDİ **KARIN DOYURMA** OLDU ... MEMLEKET ÇEŞİTLİ TABAKALARIN MİDELERİNDEN GELEN NAĞMELERLE KONSER SALONUNA DÖNDÜ ...

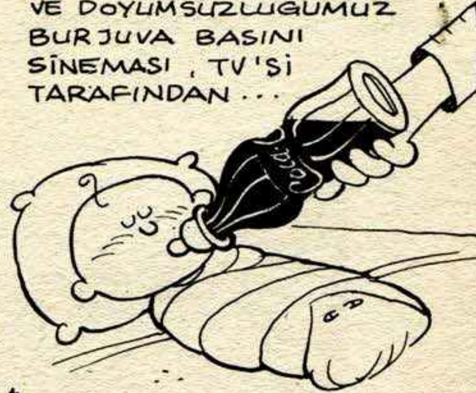

BAKKAL AMCA - BİR ŞİŞE ZIKKIM İLE BİR ZİFTİN PEKİ VERSENE

BERİ YANDA YOKSULLUĞUMUZ VE DOYUMSUZLUĞUMUZ BURJUVA BASINI SİNEMASI , TV'Sİ TARAFINDAN ...

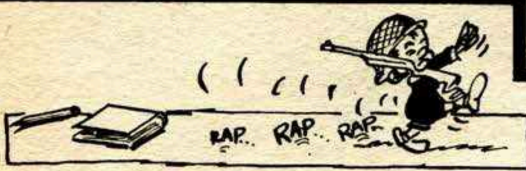
...ÖZENDİRME YOLUYLA USTACA PARAYA ÇEVRİLİYOR. İÇECEK AYRANIMIZ YOKKEN AMERİKAN CİKLETİ ÇİĞNEMEK AMERİKAN MEŞRUBATI İÇMEK İÇİN YARIŞ EDİYORUZ ...

CİN GİBİLER İN-CİN ÇİĞNERMİŞ AMA BİZ CİN DEĞİL İNSANIZ ... ÖNCE ET - SÜT - YUMURTA MEYVA - SEBZE - YAĞ İSTİYORUZ .

TRT Haberlerinde, ilkokul çocuklarına, askeri marşlarla yürüyüş yaptırılacağı, gençlere gerçek silahlarla eğitim yaptırılacağı ilan edildi.

ANALAR DİKKAT!

AĞAÇ YAŞ İKEN EĞİLİR

NATO'ya ABD'ye kölelik anlaşmalarıyla bağlı, ABD üsleriyle dolu bir ülkede, marş söyleterek, kaz adımı yürüterek çocuklara yurtseverlik aşılanabilir mi?

Hayır. Olsa, olsa faşizme uygun kafalar hazırlanır.

İlkokul çocuklarını bile askeri eğitimden geçiren faşist Hitler, 10 milyon Alman gencinin kanına girdi. Ama Almanya'yı yenilgiden ve bölünmekten kurtaramadı.

Emperyalizm ve işbirlikçi parababaları akıllarınca bir taşla iki kuş vurmak istiyor. İstiyorlar ki halkımız ilkokullara bile «askeri eğitim» konulduğuna göre savaş çıkıyor korkusuna kapılsın, «Fantom değil kreş», «Tank değil iş» diyen anaların, yoksul, işsiz halkımızın sesi kısılsın.

İstiyorlar ki; zamlara ve zulme karşı direnen halkımızın dikkati dağılsın.

Peki çocuklarımızdan ne istiyorlar?

Biliyorlar, ağaç yaş iken eğilir.

Biliyorlar ki askeri marşlarla, uygun adım yürüyerek, diğer halkları düşman belleyerek büyüyen çocukları, yarın emperyalizmin, parababalarının çıkarına savaşlara sürmek daha kolay olacak.

Analar dikkat!.. Parababaları, çocuklarımızın geleceğini şimdiden tehlikeye atıyor.

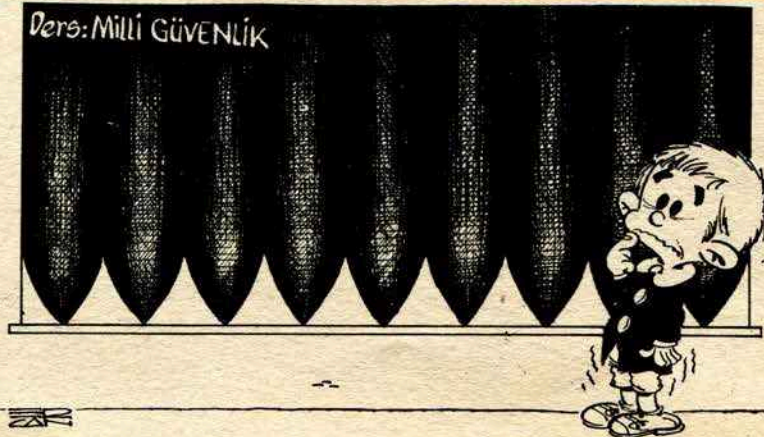
Çocuklarımızın, halkımızın, insanlığın çıkarı, silahlardan arınmış, barış içinde bir dünyadır. Böyle bir dünyanın kurulması herşeyden önce çocuklarımızın gerçek barışseverler olarak yetişmesine bağlıdır. Ağaç yas iken eğilir. Uyanık olalım.

Kadınlar, analar olarak, çocuklarımıza savaş ve askerlik eğitimi değil, sanat, kültür, spor eğitimi isteyelim.

— Askeri marşlar değil, barış şarkıları öğretilsin isteyelim,

— Ders aracı olarak silah değil, laboratuar, işlik isteyelim,

— Unutmayalım, ancak böylesi barışçı bir eğitimle yetişen kuşaklar ulusal bağımsızlığımıza, barışa sahip çıkabilir, toplumsal gelişmemize hız katabilirler.

BULUN ARMAĞAN KAZANIN

ÇOCUKLAR SİZE BİR MÜJDEMİZ VAR!

Nisan ayından itibaren «Kadınların Sesi» sizin için sürekli bir çocuk eki çıkartıyor.

BU ÇOCUK GAZETESİNİN ADINI SİZ BULUN

En güzel ismi bulup gönderene bir armağanımız var. Bize bulduğunuz ismi, adresinizi ve bir resminizi en geç 20 Mart tarihinde elimizde olmak üzere göndermeyi unutmayın!..

bulmaca

Çocuklar, Mehmet hayvan dostlarını kaybetmiş. Ona yardımcı olurmusunuz? Bu resmin içinde kedi, kuş, tavşan, köpek, kaplumbağa, kurbağa, fare, kertenkele ve karayılanı bulun, işaretleyin.

Öğretmenin suçu

24 Aralık günü öğretmenler bir gün derslere girmediler. Ardından valilikler, kendilerine verilen yetkilere dayanarak öğretmenleri suçlu ilan etti. Çoğunu açığa aldı.

İşten atılmanın, işsizliğin ne olduğunu iyi bilen İzmit'li kadınlar da, açlığa mahkûm edilen öğretmenlerle dayanışmaya tüm güçleri ile katıldılar. Örgü ördüler, sattılar. Öğretmenlerin neden derslere girmediğini mahalle mahalle anlattılar. Çeşitli mahallelerin kadınları topladıkları imzalarla valiliğe başvurdular. Kuruçeşme, M. Ali Paşa, Derince, Kozluk ve Şirintepe Mahallelerinden kadınları valilik öfke ile karşıladı. Vali işi kadınları kovmaya kadar vardırdı. Bu görüşmelerde kadınlar suçu, suçluları, daha iyi tanıma olanağı buldular.

Yetkili: «— Neden geldiniz? Maraş olaylarından öğretmenlere ne?»

Bunu sordu yetkili. Ama yüzlerce anaya, babaya, tüyü bitmemiş gence, kundakta bebelere kıyanların, gerçek sorumluların ellerini kollarını sallaya sallaya dolaştıklarından söz etmedi. Fevzi Kuruçay'ın katillerinin İzmit'te hâlâ serbestçe dolaşmasından söz etmediği gibi.

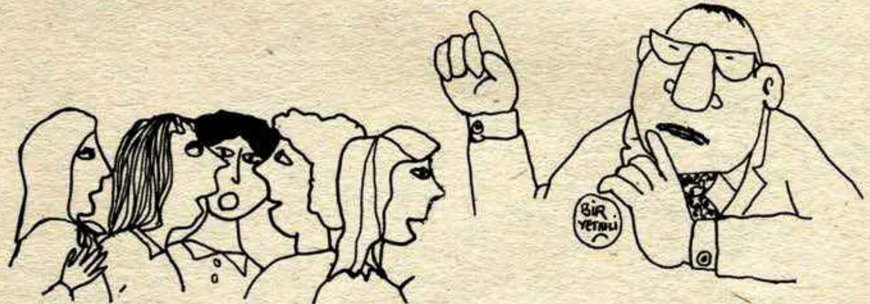
Yetkili: «Bu işte bir kasıt var. Sizleri bir toplayan var» dedi.

«Hayır» dedi kadınlar. «Biz öğretmenlerin nasıl yaşamaya çalıştıklarını biliyoruz. Onların içindeyiz. Gözlerimiz artık gerçeği görüyor. Kasıtı esas öğretmenleri sürenlere sorun»

Yetkili: «Öğretmenler suç işlemişlerdir. Öğrencilerini düşünmemişlerdir. Eğitimi, öğretimi aksatmışlardır.»

«Suç...» Suç aradı kadınlar. Okula gönderdiği çocuğunun, öğretmen kocasının, işçi kardeşinin gelip gelmeyeceği korkusunu yüreklerinde duyan kadınlar... **can güvenliği isteyenleri suçlu sayamazlardı. Saymadılar.**

— Çocuklarını yarı aç yarı tok okula gönderen, güçlükle besleyen kadınlar **pahalılığı, işsizliği kınamayı suç sayamazlardı. Saymadılar.**

— 6/7 bin lira maaşla, yarısından çoğunu ev kirasına vererek geçinmenin ne demek olduğunu bilen kadınlar, **İnsanca yaşama isteğini suç sayamazlar. Saymadılar.**

Çünkü kiminin eşi işten atılmış, kimi grevde, kimi tehdit altında...

"Bir dilekçemiz var müdür bey!"

«Biz Alibeyköy'ün Araphan Mahallesinde oturan velileriz. Açığa alınan öğretmenlerimizin bir an önce geri verilmesi için imza topladık. 200 İmza ile Milli Eğitim Müdürlüğü'ne gittik. Bizi kapı kapı dolaştırdılar. Sonra dilekçemizi kabul ettiler.

Dilekçemizde; insanların öldürülmelerine karşı olduğumuzu, bu yüzden Kahramanmaraş cankırımını protesto eden öğretmenleri desteklediğimizi ve onların geri verilmesini istediğimizi yazdık. Bunu gazetenize vazın ki bütün öğrenci anaları okusun. Bizim de sesimizi duyurduğumuzu bılsin.»

Alibeyköylü 200 ana

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM

Sayın, çok kıymetli öğretmenime selam eder ellerinden öperim. Nasılsın iyi misin? İyi olmanı Cenabı Allahtan dilerim. Kadir Öğretmene selam eder ellerinden hasretle ve hürmetle doya doya öperim, Eliç'in ve Ekin'in ellerini sıkarım öğretmenim. O yeni gelen öğretmen bizi çok dövüyor. Bize diyor ki, kalem açmaya giderseniz bana söyleyin gidin diyor. Senin mahkemeyi kazanmanı, okula gelmeni istiyoruz. Okula dönersen çok mutlu olacaksın. Çocuklar senin için çok üzülüyorlar. Okula gel. Çocuklar seni çok istiyecek. Sen gittiğinden beri Safiye hep çocukları şımartıyor, hep deve cüce oynatıyor. Öğretmenim bizim adımızı okurken yanlış okuyor. Serkan'a Seyhan diyor. Bi de bize diyor ki, sizin öğretmeniniz biraz karışık yazmış okuyamıyorum. Pardon diyor. Bizim sınıfta çok güldüler. Yeni gelen öğretmen Serkan'a Seyhan dedi diye sınıfta herkes güldü. Tekrar tekrar selam eder ellerinden öperim.

SON

İyi günler senin olsun.

Okullar 3 mart'ta açılıyor

Bunları isteyen, bir gün derse girmeyen öğretmenlerin, öğretimi, eğitimi aksattığını söyleyen yetkiliye hayret ettiler

Elinde lise diplomasıyla, yıllardır iş bulamayan gencini düşündü kadınlar. Okulsuz nice kasabayı... Araçsız, laboratuarsız ezbere yapılan dersleri düşündüler...

Öğretmensizlikten ders yapamayan okulları, disiplin kurulunun suçlu sayıp attığı nice çocuğu, sobaların yanmadığı karanlık okulları, vagonlarda, kahvelerde ders yapmaya çalışan öğretmenleri, 60-70 kişilik sınıflarda bir sıraya sığmaya çalışan çocukları, karnının açlığı ile kafası uğuldayan, midesi bulanan, sonra da başarısız sayılan oğullarını düşündüler..

Bebesini eve kapatıp çaresizlikle okula gelen, emzikli bebesinin sesini, göğsünden akan sütü gizlemeye çalışan bayan öğretmenin acısını, ay sonunda borcunu ödeyemediği için bakkaldan azar işiten 5 çocuk babası Hasan öğretmeni ve nicelerini düşündüler...

Evet eğitimi aksattı öğretmenler. Bir gün derse girmeyerek.

Yıllardır, halkın eğitim ihtiyaçlarını milyonlara milyon katanlara terkedenler, NATO'lara silahlara harcayanlar öğretmenleri suçluyorlardı. Bir gün derse girmediler diye. Bir gün eğitimi aksattılar diye...

Kadınlar gerçek suçluları gördüler. Ancak gerçekleri söylemek daha bir suç sayılıyordu artık. Ve korkuluyordu gerçeklerin yanında olanların çoğalmasından. Öfke bundandı.

Bakabileceğimiz kadar çocuk sahibi olabiliriz!..

Sağlıklı, üretken, işinde yaratıcı bir ana, ailesi ve çocukları için ne büyük mutluluk kaynağı!

Oysa soluk yüzlü, zayıf, halsiz sıkıntılı bir ana; 13, 9, 7, 6, 4, 2 ve 1 yaşlarında 7 çocuk anası; 4 tane düşük yapmış, 2 tane ölü doğum olmuş. 30 yaşında gencecik kadın 60 yaşındaki nine gibi dişleri dökülmüş, sırtı kambur. Hem kadın hem de çocukları için ne büyük bir mutsuzluk!

Bu ana bu kadar çok çocuğu, düşükleri, ölü doğumları istiyor muydu?

Hayır!

Peki ailelerin istedikleri sayıda çocuk sahibi olmaları mümkün değil midir? Evet mümkündür. Ailelerin ancak istedikleri sayıda ve istedikleri zaman çocuk sahibi olabilmeleri için eğitim ve tıbbi yardım görmeleriyle doğum kontrolü gerçekleşebilir. Eğitim ve yardımın devlet eliyle yapılması gereklidir.

Doğum Kontrolünde en önemli etken Ailenin eğitimidir.

Ana ve babanın bedenleri ve işleyişi konusunda bilgi sahibi olmaları en doğal haklarıdır. Kadının hamile kalışı, çocuğun oluşumu, ve zamanlamanın bilinmesi gereklidir.

ÇOCUK NASIL ANA RAHMİNE DÜŞER?

Normal bir kadın 14 ile 45 yaşları arasında 25-35 günde bir kez, adet kanaması denilen doğal kanamayı geçirir. Bu kanamanın başladığı güne 1. gün diyerek günleri saymağa başlarsak, 8. ile 18. gün arasında kadında yumurtlama denilen olay olur. Yumurtalıklarda oluşan yumurta rahime bu günlerde gelir. 2 gün rahimde bekler. İşte bu sırada yumurta, erkeklik tohumları ile buluşur ise **döllenme** olur. Hamilelik oluşur. Düzenli adet kanaması gören bir kadında 8. ile 18. günler dışında yumurtlama olmadığı için döllenme olamaz. Yani düzenli adet gören kadınlarda 8. ile 18. günlerin dışında erkeklik tohumları kadını hamile bırakamaz. Hamilelik ancak 8. ile 18. günler arasında oluşur.

HAMİLELİK NASIL ÖNLENİR?

Hamilelik, yumurta ile tohumun bir araya gelmesinin engellenmesi ile önlenir. Bugün hamileliği önleyecek pek çok yöntem geliştirilmiştir. Bunların başında **RAHİM İÇİ ALETLER** gelir.

1. Spiral; Rahmin içine takılan bir teldir. Sağlık kurumlarında hekim tarafından uygulanır. 3-6 ayda bir kez, takılan kurumda kontrol edilmelidir.

2. Kapak; Rahmin ağzına geçirilen bir kapaktır. Bunun kullanımı bir sağlık kuruluşunda öğrenilmelidir. Bir melhemle birlikte kullanılır. Yan etkisi yoktur. Koruyucu özellikleri yüksek olmakla birlikte ülkemizde yaygın kullanımı yoktur.

3. Rahim İçi ilaçlar; Pek etkili olmadıklar görüşü yaygındır.

Gelecek sayımızda doğum kontrolünde yanlış ve sağlıksız uygulamaları ve diğer korunma yöntemlerinin üzerinde duracağız.

...ama bir daha başını hiç eğmedi

«1917 yılının 7 Mart gecesi, Olga hiç uyumadı.»

Ertesi gün fabrikada yapacağı konuşmayı hazırladı. Her sözcüğü uzun uzun düşündü. Heyecandan gözüne uyku girecek gibi değildi zaten. Gerçi yarınki ne ilk konuşması olacaktı, ne de 8 Mart'a ilk katılımı.

Dört yıl önce 8 Mart'a nasıl hazırlandıklarını düşündü. Hiç beklemedikleri halde, Polis Petersburg'un on mahallesinde toplantı yapmalarına izin vermişti. Ama 8 Mart sabahı ortaya çıkmıştı bu «iyiliğin» iç yüzü. Toplantı düzenleyecek olanların hepsi tutuklanmıştı. Olga, atıldıkları hapisaneye «Çarın 8 Mart Hediyesi» adını taktıklarını anımsayıp gülümsedi. O zaman daha 19 yaşındaydı. İlk tutuklanışıydı.

Polislerin arasında götürülürken, acaba seyredenler arasında bir tanıdık var mı diye utançtan başını kaldıramamış, karakolda sorgusu yapılırken, bacaklarının titrediğini göstermemek için sıkmaktan her yanına ağrılar girmişti.

Hapisaneye gittiklerinde tutuklananlar arasında kendisi gibi işçilerden başka, öğretmenlerin, yazarların olduğunu görünce rahatlamıştı. Hem de öğretmenlerden biri 8 Mart'ın ilk ilan edildiği toplantıya katılmıştı. Sosyalist kadınların 2. Uluslararası Kongresi'ne. Onlara Kongre'de, Klara Zetkin'in yaptığı konuşmayı anlatmıştı.

İşte o zaman, Olga yüreğinde şimdiye kadar tanımadığı bir his duymuştu. Klara Zetkin gibi bir kadınla aynı kavganın içinde olmanın verdiği gurur, kardeşinden bile yakın duyduğu insanlarla çevrili olduğunu bilmenin getirdiği güven ve sıcaklık. Ve o zaman başı yukarıya kalkmıştı.

Olga, o günden bu güne kaç kere tutuklandığını kendisinin bile hatırlayamadığını düşündü. Onu izleyen 8 Martlarda, grevlerde, savaşa karşı mitinglerde, mahallelerdeki kadın toplantılarında...

Ama bir daha başını hiç eğmemişti.

Neredeyse sabah olacaktı. Olga konuşmasına bir daha baktı. Sonra yazdıklarının hepsini yaktı. Yarın işte bu duyduklarını anlatacaktı arkadaşlarına. Savaşta ölen 18 yaşındaki kardeşini anlatacaktı.

«Haydi» diyecekti. «Ekmek ve barış için yürüyelim, çocuklarımız aç kalmasın, savaşlarda ölmesin diye direnelim.» Yüreği kıpır kıpır, geç kalmaktan korkarak, hızla giyindi. Fabrikaya doğru yola koyuldu.

Olga daha bilmiyordu ama, o gün kadınların «ekmek ve barış için» yapacakları eylemler, bir sel gibi büyüyecek ve Çarlığın yıkılmasına yol açan 1917 Ekim Devrimiyle sonuçlanacaktı.

KADINLARIN SESİ 8 MART ÖDÜLÜ

Kadınların Sesi bundan böyle her yıl, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle kadın sorunlarına eğilen, kadın hareketine kendi uğraşı alanında, sanat, kültür araştırma ve benzeri yollarla katkıda bulunan ilerici sanatçı, aydın, yurtseverlere ödül verecektir.

8 Mart 1980'de dergimiz aşağıda adları bulunan değerli dostlarımızı geçtiğimiz yıldaki çalışmalardan dolayı ödüllendirmiştir. Değerli dostlarımızı kutlar, katkılarının devamını dileriz.

KADINLARIN SESİ

Kadınların Sesi ödül listesi

Sümeyra Çakır
Meral Taygun
Zeliha Berksoy
Yıldız Cıbıroğlu
Yaşar Miraç
Sennur Sezer
Adalet Ağaoğlu
Bilgesu Erenus
Afet Ilgaz
Işıl Özgentürk
Zeynep Oral
Özgül Erten
İsa Çelik
Engin Ergönültaş
İrfan Sayar
Behiç Pek
Ercan Akyol
Orhan Taylan
Nevhiz Tanyeli
Taner Barlas
Doğan Görsev
TRT'den
Sema Okay
Jülide Gülizar
Filiz Ercan
Günseli Akol

İSTANBUL BALIKÇILARINDAN İKİ UCUZ YEMEK TARİFİ

Sevgili okurlarımız,

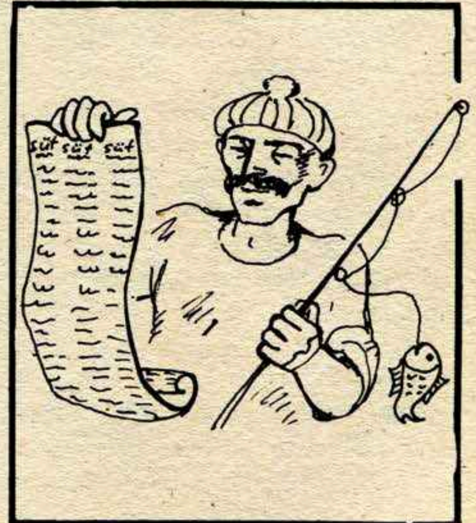
Bu sayımızda, bizlere İstanbul Balıkçılar Dernekleri Birliği adına mektup yazan Zafer Murat Çetintaş'ın yaptığı yemek tarifini veriyoruz. Okurumuz, yazdığı mektupta, süt kampanyamızı desteklediklerini bildirmekte ve şöyle devam etmektedir:

«Önemi büyük olan sütün çocuklarımıza eşit şekilde dağıtılması ve bu dengenin korunmasını diler, Kadınların Sesi dergisi okurlarına ve tüm kadınlarımıza çocuklarımızın gelişmesinde yararlı olacağına inandığımız bir-iki öneride bulunmak isteriz.»

1 — Yaklaşık 50-60 adet (orta boy iç) midye 1 kilogram gelmekte ve ortalama 50-60 TL. arasında değişen en ucuz beslenme kaynağı olmaktadır. İyice temizlenmiş midye haşlandıktan sonra bir kapta süzülerek ufak ufak doğranmış patates, havuç, domates ve maydanoz ile bir kaşık yağda (sıvı veya katı olabilir) 10 dakika kavrulur. Daha sonra limon, karabiber ve tuz ilave edilerek yine orta ateşte 20 dakika kaynatılır. Soğuduktan sonra servis yapılır. Bu yemek protein başta olmak üzere fosför, iyot, karbonhidrat ve C vitamini kaynağıdır. Çocukların gözlerini kuvvetlendirir. Gerekli vitaminin alınmasına yardımcı olur.

2 — 3-7 yaş arasındaki çocuklarınıza mümkün olduğu kadar bol kefal balığını haşlayıp ezerek, kırlangıç, iskorpit balığını da çorba yaparak yediriniz. Bilindiği gibi balık etinde %18-20 arasında protein ve kalsiyum olup çocukların gelişmesinde önemli yeri vardır.

Okurumuza ilgilerinden dolayı teşekkür ederiz.

Yaşanmış olaylar

Artık milletin canına tak dedi!..

Yaşadığımız şu son aylarda, insanlar otobüste, trende dost oluveriyorlar. Birbirlerine yaslanıp, başlıyorlar söyleşiye.

— Bu ne pahalılık evladım?

— Sormayın, yaşatmayacaklar. Kararları bu.

— Kim? Kim yaşatmayacakmış, ne hakla?

— E, öyle değil mi? Fiyatlar artıyor, cebimizde para yok. Ne ile alacağız? Borç para bulup karaborsa alabilirsen al. Odun yok mesela... Şu kış gününde böyle donup titrememiz kimden? Kimin yüzünden?

— Soğuk dediniz de aklıma geldi. Şu hani kar yağmıştı, hatırladınız mı o günü? Ocak ayı. İlk kar yağdığı gün. Arabalar, trenler gitmiyordu. İşte o günün gecesi. Yolcular zorla gemi kaldırmışlar.

— Neden?

— E kaptan gitmiyor. Radarı yokmuş, seferi tehlikeli olurmuş. Şu işe bak. Koskoca Karaköy iskelesinde hergün binlerce yolcunun gidip geldiği iskelede. Hava muhalefeti olursa ne yapacak bunca halk? Alsana be adam radarını yanına.

Gece saatin 12'si. Yüzlerce insan Karaköy'de kalmış. Araba desen, o da yokmuş. Olan arabalar da yolda kayıp geri dönmüşler. Yerler kayıyor. Bunun üzerine bir hücum etmişler Karaköy iskelesine. Yapışmışlar kaptanın yakasına, «Nasıl götürmezsin?». Bu tabii söz gelimi ya evladım. Sözün kısası bir komite oluşturmuşlar aralarında. Bu komite önde, halk arkada direnişe geçmişler. Kaptan bakmış ki olacak gibi değil, götürmüş. E ne yapsın yani halk? Milletin canına tak dedi. Soğuk bir yandan. Evde yakacak yok. İşe gidiyorsun soğuk. Hayat pahalılığı desen başka dert. Sonra sokağa çıkıyorsun, ya bir kurşun isabet ederse. Yaşanmaz oldu evladım.

— Haklısın teyzem. Çok iyi bir şey. Yani halk iyi yapmış diyorum.

— Çok iyi değil mi? Ama hepsi bu kadar da değil. Dahası var. Kaptan yolcuları Haydarpaşa'ya bırakmış. Bu kez tren kalkmaz. Yine komite önde, halk arkada, yüklenmişler istasyon idaresine, giderdin-gitmezdin, telefonlar sağa sola. Halk dışardan gümbürdüyor. Sonunda tren kalkmış.

— Aman ne kadar güzel bir eylem. İşte böyle olacak. Protesto edeceksin. Sesini çıkarmazsan kimsenin umurunda bile değil. Oracıkta donar kalırsın...

Çatlak, hışırtılı elleriyle paltosunu düzeltti dinleyen kadın. Başörtüsünü çözüp yeniden bağladı. Çantasına sıkıca yapışıp dikleşti. Dudaklarında mutlu bir tebessüm ile döndü, komşusuna yaslandı.

Otobüs inleyerek yolları geçiyor, halk öfke ve direnç ile ilerilere doğru bakıyordu...

Akaryakıt darlığı yüzünden bazı vapur seferleri yapılamıyor

Ada yolcuları için indirimli "Yıllık abonman" verilecek

Zamlara en büyük tepkiyi vapur yolcuları gösterdi

Olaylar nedeniyle 18 kişi gözaltına alındı

Yolcularla memurlar tartıştı

Yaşlı bir kadınım ben
Almanya uyandığında
Devlet yardımı azaldı.
Çocuklarım verirlerdi bana
arada sırada bir kaç kuruş,
ama pek öyle şeyler alamıyorum gene de
Bu yüzden daha az gider oldum
eskiden her gün alışveriş ettiğim dükkanlara.
Sonra aklımı başıma topladım günün birinde
ve eski bir müşteri olarak her gün
gitmeye başladım fırına, manava yeniden.
İhtiyacım olan şeyleri seçerdim bir bir,
her zamankinden ne daha çok alırdım, ne daha az,
lahananın yanına da pırasa,
ama hesabı çıkarttıkları vakit çekerdim içimi,
karıştırıp küçük para kesemi tutuk parmaklarımla,
yeterince param yok, derdim, başımı sallayarak,
bunları ödeyecek.
Ve tüm müşterilerin gözleri önünde
çıkardım dükkandan gene başımı sallayarak.
Ve şöyle diyorum kendi kendime:
Hiç bir şeyi olmayan bizler gibiler
yiyecek satılan yerlerde görünmezlerse bundan böyle
hiç bir şeye ihtiyacımız yok sanabilirler,
ama buraya gelir de hiç bir şey satın alamazsak eğer
haberleri olur hiç değilse.